

Landstingsstyrelsens rapport

Till landstingsfullmäktige 19 oktober 2016

Aktuella händelser	2
Samverkansavtal om läkarmedverkan inom kommunal hälso- och sjukvård i särskilda boendeformer	2
Avsiktsförklaring om samverkan med Luleå tekniska universitet.....	3
Information kring verksamheten.....	3
Påbörjade projekt	4
Breddinförande av vård på distans.....	5

Aktuella händelser

Försäkringskassan besökte landstinget för att diskutera sjukskrivningsfrågor och samarbetet med landstingen

Under september besökte Försäkringskassans generaldirektör Ann-Marie Begler länet tillsammans med ett antal medarbetare. Besöket var det första i en turné i Sverige där Försäkringskassan besöker samtliga landsting för att diskutera sjukskrivningsfrågor och samarbetet med landstingen.

Diskussionerna handlade om både länets speciella förutsättningar, vårt förhållningssätt som arbetsgivare i dessa frågor och samarbetet inom sjukskrivningsprocessen med olika aktörer i länet. Möjliga samarbetsområden berördes också liksom hur vi tillsammans kan hjälpas åt för att t ex åtgärda bristen på försäkringsmedicinsk kompeten.

Om upphandling avtal ledningsgruppsutveckling

Landstinget har upphandlat ett avtal för arbets- och ledningsgruppsutveckling som trädde i kraft i september. Bakgrunden till upphandlingen var att det saknades ramavtal för detta och det medförde att verksamheterna vid behov fick direktupphandla konsulter. Ramavtalet syftar därför för att underlätta för verksamheterna och kvalitetssäkra de insatser som landstinget behöver gällande utveckling för arbets- och ledningsgrupper.

Om- och tillbyggnad av Sunderby sjukhus

De prioriterade utbyggnaderna vid Sunderby sjukhus går nu in i en ny fas. Etapperna DE, akutdelen samt etapp B, psykiatri, går under 2016 från planering och programarbete till projektering och byggnation. Detta kräver förändring och förstärkning i projektorganisationen. Etappen innebär tillbyggnad av en flygel på 6 600 kvm för att bereda mer utrymme för akutmottagning, bild- och funktionsmedicin, sterilcentral samt intensivvårdsavdelning och ombyggnad av befintliga lokaler, 2 000 kvm, samt ombyggnationer för att skapa tillfälliga lokaler under byggtiden.

Från den 1 oktober 2016 så genomförs nedanstående förändringar i projektorganisationen. Dagens styrgrupp ersätts med två prioriteringsgrupper, en för respektive etapp. I prioriteringsgrupperna ingår projektledning, divisionschefer och chefer i Sunderbyn som har det verksamhetsmässiga ansvaret för de enheter som berörs av om- och tillbyggnaderna. Projektägare med det övergripande ansvaret för de två projekten blir Tore Öberg. Lars Nordmark har utsetts till byggprojektledare för etapp DE och Cecilia Bergenudd för etapp B. Ett projektkontor skapas vid Sunderby sjukhus där verksamhet, IT/MT, logistik och bygg samsas under ett och samma tak.

Samverkansavtal om läkarmedverkan inom kommunal hälso- och sjukvård i särskilda boendeformer

ÄDEL-reformen medförde en förändrad gränsdragning mellan kommun och landsting gällande hälso- och sjukvårdsinsatser. Kommunerna ansvarar för all sjukvård förutom läkarinsatser. Ett länsövergripande ramavtal

tecknades 2007 mellan Kommunförbundet Norrbotten och Norrbottens läns landsting för att reglera läkarmedverkan på särskilda boenden. Vårdval Primärvård infördes 2010 och innebär att primärvård kan bedrivas antingen av landstingsdrivna hälsocentraler eller av privata hälsocentraler enligt LOV-lagstiftningen.

Det fanns behov av att skriva om ramavtalet så att den är samstämmig med gällande lagstiftning och är anpassad till Vårdval Primärvård. Ett nytt ramavtal har tagits fram och undertecknas mellan kommunerna och landstinget i Norrbottens län. Avtalet gäller från och med 2016-09-01.

Avsiktsförklaring om samverkan med Luleå tekniska universitet

Norrbottens läns landsting har ett etablerat samarbete med Luleå tekniska universitet inom framför allt vårdutbildningarna och forskning i anslutning till dessa. Parterna har nu en gemensam vilja att stärka, utvidga och formalisera en bredare samverkan.

Landstinget och universitetets ledning för dialog kring utformning av en avsiktsförklaring. Avsiktsförklaringen kommer att omfatta samverkansområdena Regional utveckling, Forskning och innovation, Kompetensförsörjning och kompetensutveckling, Infrastruktur och Samverkansorganisation

Information kring verksamheten

Sommaren 2016 i vården

Situationen under sommaren vid framförallt kustsjukhusen har varit ansträngd. Detta har bland annat medfört behov av övertid samt medicinska prioriteringar. Landstingets medarbetare har gjort en fantastisk insats under sommaren för att få verksamheten att fungera men tyvärr har det skett till priset av en påfrestande arbetsmiljö och ett ökat övertidsuttag med ökade kostnader som följd. Kustsjukhusen har ofta varit i stabsläge och ett flertal gånger i förstärkningsläge. Detta som en följd av högt tryck mot akutmottagningarna med långa vårdtider och många inläggningar vilket medfört överbelagda vårdavdelningar. Patienterna har företrädesvis varit sviktande äldre men också olyckor och annat. Det har t ex varit en sommar med ovanligt många trafikolyckor. Erfaren personal bedömer att det varit ett mycket hårt tryck på vårdplatserna denna sommar. Ännu finns inte kompletta data om arbetstid och kostnader, det kommer i oktober. Sammanfattningsvis har det varit en mycket intensiv sommar med hög arbetsbelastning på sjukhusen.

Eget samråd för samtinget och de samiska organisationerna

6 september hölls centrala samråd med nationella minoriteter och samiska organisationer. Från hösten 2015 håller Sametinget och de samiska organisationerna ett eget samråd och det var första gången det genomfördes. En överenskommelse mellan NLL och de nationella minoritetsorganisationerna kommer att arbetas fram under hösten. Överenskommelsen reglerar formerna för samråd och arbetet med nationella minoriteter.

Motsvarande styrdokument ska arbetas fram för Sametinget och de samiska organisationerna. I övrigt avhandlades flera kommunikationsfrågor, bland annat skyltning på nationella minoritetsspråk på våra hälsocentraler och sjukhus där en arbetsgrupp har bildats för att jobba vidare med frågan.

Kultur- och språkanpassad hälsoinformation till asylsökande och nyanlända

Hälsoinformation syftar till att öka kunskapen om svensk hälso- och sjukvård och tandvård hos asylsökande och nyanlända. Den innehåller information om svensk hälso- och sjukvård, med särskilt fokus på hälsoundersökning. Den kan spridas via tryckta kanaler som affischer, digitalt via filmer eller via hälsoinformationsträffar.

Norrbottnens läns landsting samverkar med Sveriges kommuner och landsting i satsningen ”Hälsa i Sverige för asylsökande och nyanlända”, ett projekt på SKL, finansierat av Socialdepartementet, för att stötta landsting och regioner i arbetet med att förbättra asylsökande och nyanländas psykiska hälsa. Satsningen innebär bland annat att varje landsting tilldelas medel för att arbeta med behovsanalys och personalutbildningar. Landstingen erbjuder kostnadsfria utbildningsinsatser och kompetens-utveckling riktade till personalen som möter nyanlända och asylsökande. Syftet är att öka nyanländas kunskap om svensk hälso- och sjukvård, förbättra arbetssätt kring hälsoundersökningar och att förstärka transkulturell kompetens för all personal som möter nyanlända. Under 2015 gjordes en förstudie i samarbete med SKL och Värmlands läns landsting då tre skalbara produkter utvecklades som nu erbjuds till alla landsting i Sverige

- Hälsoinformation (kultur- och språkanpassad)
- Hälsoundersökning (förstärkta arbetssätt)
- Basutbildning i transkulturell kompetens

På uppdrag av landstingsstyrelsen håller ett program för hälsoinformation till nyanlända i länet formas så att den är både generell men kan även användas utifrån de lokala förutsättningarna på hälsocentralerna i länet. Detta sker i samverkan mellan kommunikations-avdelningen, närsjukvården, länsjukvården och folktandvården. Detta görs utifrån de lokala erfarenheterna i länet kombinerat med de produkter som SKL erbjuder.

Som en del i det programmet har Björknäs hälsocentral i Boden tagit fram ett material som riktar sig till nyanlända och asylsökande som har svårt att förstå skriven text. Det handlar om en ny broschyr och ett presentationsmaterial med bilder. Framtagandet av materialet sker inom ramen för bemötandecertifiering på Björknäs hälsocentral. Hällans Hälsocentral i Piteå har tagit fram ett informations-paket som riktar sig till alla asylsökande oavsett land, läs eller skrivkunnighet. Material används som bildspel vid informationer och det finns alltid närvarande tolk vid dessa informationsmöten.

Påbörjade projekt

Projekt Framtidens primärvård

Bakgrunden till utvecklingsarbetet är ett beslut i landstingsstyrelsen 27 maj 2015. Projektet ska utifrån direktivet 2 september 2015 arbeta med att definiera, hur arbetssätten kan förändras för att klara morgondagens utmaningar, hur ny teknik/digitalisering kan användas i primärvårdsmiljön, vilka alternativa former/kompetenser som kan användas för att möta patienternas/medborgarnas behov och hur primärvården på så sätt blir en attraktiv arbetsplats. Projektledare tillsattes 1 april 2016. Synpunkter lämnats på den statliga utredningen, Stiernstedts slutbetänkande ”Effektiv vård, SOU 2016:2”.

Projektledaren deltar i arbetsgruppen för regionala projektet ”Primärvården i fokus – Utveckling av sjukvårdssystemet”, Norrlandstingens regionförbund. Projektledare Mats Brännström. Projektet ska under 2016 se över primärvårdens roll och uppdrag i det framtida hälso- och sjukvårdssystemet. Närsjukvårdens ledningsgrupp samt ledningsgrupp för flertal närsjukvårdsområden har informerats om pågående projekt ”Framtidens primärvård”. Fortsatt information och inhämtande av synpunkter sker kontinuerligt utifrån behov. Även den politiska samverkansberedningen, länshandikapp- respektive läns pensionärsrådet har fått information under workshop m fl. Projektet ska komplettera och stötta pågående utveckling inom närsjukvården. Agenda för kommande månader:

- Möte med projektgruppen 2 maj 2016.
- Möten med styrgruppen vid 2 tillfällen, juni 2016.
- Framtagande av projektplan pågår. Inväntar besked om ev förändrat projektdirektiv.

Breddinförande av vård på distans

Distansvård är en del av landstingets strategi och ska användas som verktyg för att flytta vården närmare patienten: från sjukhus till hälsocentralen och från sjukhus/hälsocentralen till egenvård.

Syftet med projektet Breddinförande av Vård på distans var att genomföra ett antal prioriterade åtgärder i syfte att öka användningen samt befästa distansöverbyggande tekniska lösningar med nya effektiva arbetsätt i vården. Projektet påbörjades 2015-01-01 och avslutades 2016-06-30.

Distansvårdsprojektet i Östra Norrbotten har avslutats. Slutrapport är under framtagande och formellt avslut (BP5) kommer att ske under september.

Under projekttiden har Östra Norrbotten tillsammans med rehabiliteringsmedicin samt ortopedi påbörjat arbetet med att nyttja distansvård inom planerad mottagning. Ett fåtal fall har genomförts. Inom akut omhändertagande har hälsocentralerna i Överkalix samt Övertorneå använt distansvård inom akut omhändertagande mot Kalix akut.

Projektleveranser samt restlista kommer att överlämnas till projektägare. Projektägare initierar nästa fas (fas2) av breddinförande som består i att hantera restlista samt planera för fortsatt breddinförande (fas 3).